

SŁOWO

Wilno, Sobota 3-go stycznia 1925

PRENUMERATA miesięczna z dostarczeniem do domu oraz z przesyłką pocztową 3 złote, zagranicą 6 złotych. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr 80.289
Cena pojedynczego N-ra 15 groszy.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228, otwarta od 9 do 3. Tel. drukarni 262.

OPŁATA OGŁOSZEŃ. Wiersz miesięczny jednostronny na str. 2-iej i 3-iej 30 gr., za tekstem 10 groszy. — Kronika redakcyjna lub nadesłane 40 gr. Maksymonjaków 60 gr. W N-rach świątecznych i na prowincji o 25 proc. drożej.

Mała Wojna Europejska.

Jedną z najciekawszych części tego potopu wydawnictw, jak i zalewa Francję jest niewątpliwie emigracyjna prasa rosyjska. Podczas jednak kiedy prasa zachodnia, zajęta jest przeważnie ogłaszaniem i analizą faktów dnia dzisiejszego, prasa wschodnia, prasa ludzi zęsknionych do ojczyzny, żyjących w nostalgii, wśród nędzy i powiewierki tułactwa, — myśli wybiega ustawicznie ku olbrzymim niewiadomym przyszłości i szuka „znaków na niebie i ziemi”, zwiastujących upadek nienawistnego ustroju bolszewickiego.

Na jej te łamach można od czasu do czasu wyczytać najciekawsze hipotezy, tyczące najbliższych politycznych losów Europy. Jakkolwiek przyjmować je należy z zastrzeżeniem, gdyż nie pochodzą ze źródła dość bezinteresownego, jednakże dziś wydają się one niewątpliwie znacznie bardziej prawdopodobne, niż przed półroczem. Przechodzę do tych arcy-ciekawych rzeczy.

Zagadnieniem dominującym w obecnej polityce europejskiej jest sprawa kosztów wojny europejskiej. Pomijając już to, że t. zw. „odszkodowania niemieckie” w najlepszym wypadku pokryją tylko część ogólnych deficytów Ententy, istnieje deficyt daleko groźniejszy t. zw. „pośredni deficyt wojenny”. Przyczyną tego drugiego deficytu jest emancypacja przemysłowa innych części świata, a co za tem idzie coraz większa trudność w znalezieniu rynków zbytu dla Kontynentu Europejskiego.

Skutkiem tego zachodzi zjawisko systematycznego osłabienia powolnego obniżania się stopy życiowej społeczeństw Kontynentu, nawet w tych krajach, które bezpośrednio z wojną się nie zetknęły. W związku z tem zachodzi niebezpieczny proces proletaryzacji klas średnich, które były dotychczas najpotężniejszym czynnikiem harmonii społecznej Europy. A co za tem idzie — wzrost (?) wpływów komunistycznych i zaniepokojenie rządzącej dziś światem zachodnio-europejskiej i amerykańskiej burżuazji.

Wśród tej-to burżuazji coraz bardziej popularną staje się myśl wynalezienia kolonii dość wielkiej i dość bogatej aby mogła opłacić, jako rynek zbytu i dostawcy surowców, bezpośrednio i pośrednio koszty wojny, a co za tem idzie wstrzymać spadek stopy życiowej klas średnich i stabilizować władzę mieszczaństwa nad Europą. Tą kolonią ma zostać Rosja.

Na czele tej nowej teorii politycznej przesłania ciężarów wojny z zachodu na wschód, którą nazywam Teorią Małej Wojny Europejskiej na pokrycie skutków „Wielkiej” — wysuwa się obecnie, najnieublagaszy wróg Rosji, Anglija, która do motywów gospodarczych wieku XX-go dorzuca jeszcze tradycyjną rolę XIX-go obawę wpływów rosyjskich w Azji.

Do niedawna wbrew teorii o jednolitości polityki angielskiej walczyły ze sobą w Anglii trzy prądy w stosunku do polityki zewnętrznej. Prąd paucystyczny (Macdonald) zbyt znany, aby się nad nim trzeba było rozwodzić — z tendencją przesłania wewnętrznego ciężarów na mieszczaństwo. Prąd anty-francuski Lloyd George'a z tendencją wykwiłowania Ameryki i Francji, oraz

pokojowej eksploatacji Rosji do wspólni z Niemcami. Wreszcie prąd, który dziś odniósł świetne zwycięstwo, zajęła się sprawami domowymi t. j. dominjów, zacieśnienia węzłów, łączących Ententę, rezerwy wobec Niemiec i przetrwania kosztów wojny na wschód Europy, zwłaszcza że obrona dominjów, zmusza siłą rzeczy do jaknajenergiczniejszej walki z propagandą azjatycką Sowieców.

Z drugiej strony Rosja, wyczuwając zbliżające się niebezpieczeństwo, usiłuje drogą „wykorzystania proletaryzacji klas średnich Europy” t. j. agitacji komunist. oraz agitacji w koloniach, osłabić wewnętrzną spójność zachodu i podważyć jego potęgę. Daje to jednak rezultaty wręcz odwrotne: rozdrażnienie rządów i wzrastającą solidarność mieszczaństwa, do niedawna podzielonego pomiędzy poszczególne prądy polityczne, nie wyłączone socjalizmu, a dziś coraz bardziej jednoczące się w obozie konserwatywnym. Wzrastająca solidarność zachodu z jednej strony, z drugiej zaś wzrastająca wskutek podenerwowania buta sowiecka wytwarzają w Europie nastrój podobny do nastrojów poprzedzających „Wojnę Krymską”.

Realizacja planu przesłania kosztów wojny na wschód ma się odbyć w sposób dwójaki: wewnętrzny lub zewnętrzny. Ponieważ po śmierci Lenina i depopularyzacji Trockiego autorytet komunizmu wewnątrz Rosji upadł ostatecznie, zostanie więc dokonana próba zamachu stanu i wprowadzenia na czoło przywódcy partii koalicyjnej w Rosji Wielkiego Księcia Mikołaja Mikołajewicza. Wraz z zobowiązaniem ogłoszenia w Rosji Monarchii Konstytucyjnej, muszą zostać podpisane przez kandydata zobowiązania nadania określonych koncesji gospodarczych, oraz oczywiście uznanie starych zobowiązań.

Gdyby ta droga zawiodła, pozostałby wiaściwy plan „Małej Wojny” z celem uzyskania terenów dla t. zw. „gwarancji terytorjalnych”. Krócej mówiąc oderwania pewnej części terytorjum rosyjskiego dla eksploatacji gospodarczej, celem pokrycia należności (analogja do sprawy Rubru). — Przytem terytorjum gwarancyjne miałyby objąć Ukrainę, Zagłębie Donieckie, Kaukaz i Krym. Analogicznie więc do Wojny Krymskiej działania wojenne miałyby się rozpocząć na południu.

O Polsce i Rumunji niema wzmianki w tych projektach Niemcy wzmian, za neutralność zostałyby zwolnione od części odszkodowań. Turcja wzmian za „nabytki terytorjalne” musiałaby, oprócz bezpośredniego udziału, przeciwdziałać inwazji rosyjskiej w Azji, oraz wyrzec się agitacji wśród mahometan angielskich.

Tak się przedstawia w ogólnych zarysach szkice przyszłej inwazji zachodu na wschód. Sądzę, że w tych hipotezach jest mniej fantazji, niżby to się na pierwszy rzut oka zdawać mogło. W wieku XIX zachód usiłował trzykrotnie wtargnąć do Rosji i tylko pierwsza próba, próba Napoleona I-go poniósł fiasko. Dwie następne, Wojna Krymska i Wielka Wojna, przyniosły klasę państwa Carów, zakończoną upadkiem jedynej siły, trzymającej na łańcuchach prądy odśrodkowe... Ze

jednocześnie obecne osłabienie Rosji zbiegło się z kryzysem gospodarczym zachodu, nie przeżył to wcale prawom żyłowym, według których słabszy kontrahent płaci kosztu silniejszego.

Czy Polska pozostanie bierną w nadchodzących zapasach zachodu ze wschodem, czy też zechce naśladować politykę Piemontu? Czy obok Garibaldiego wyrośnie Cavour polski? — Oto zasadnicze pytania na które musimy sobie odpowiedzieć. W każdym razie wobec szukającej się nowej serii napadów włoszonych dyplomacja polska winna zdobyć się na ton bardziej ostry, niż to było za czasów Macdonalda, społeczeństwo zaś i władze administracyjne na Kresach uoznyć bardziej twarde w walce z rebelją. Wszakże neutralność Polski w nadchodzących śmiertelnych zapasach Rosji z Anglią byłaby dla Rosji rzeczą nader ważną. A neutralności podarować państwo Sowieców nie możemy.

Kasimierz Lezyński.

Sytuacja we Włoszech.

Przed posiedzeniem parlamentu.

RZYM. 2.1. (Pat). Wielkie zainteresowanie wzbudza jutrzejsze posiedzenie parlamentu. Premier ma wygłosić przemówienie, uzasadniające decyzje powzięte przez ostatnią radę ministrów oraz politykę dotychczasową. Jak zapowiadają w tekście przemówienia premier złożył kategorię osławienie wywołanie wszystkich de wyrobienia w sobie poczucia odpowiedzialności narodowej. Co się tyczy polityki rządu, Mussolini ma podobno raz jeszcze złożyć zapewnienie o niezłomnym swym postanowieniu utrzymania pokoju i ładu w kraju, stosowania represji do tych, którzy go zakłóca, szerząc niezgodę z prawda pogłoski, oraz odparcia wszelkich prób akcyj ulicznych, bez względu na to, która strona podejmowałaby te próby.

Zakaz wieców i zgromadzeń.

RZYM. 2.1. (Pat). Minister spraw wewnętrznych zabronił organizowania wszelkich wieców i zgromadzeń, zakazując przytem odbycia zapowiadanego na niedzielę zebrania faaszystów. Ponadto minister wysłał do Florencji specjalnego inspektora dla przeprowadzenia śledstwa w sprawie wystąpienia, jakie miały tam miejsce onegdaj.

Wywiad Pat'a.

RZYM. 2.1. (Pat). Senat ma przyspieszyć wznowienie swych obrad. Tymczasem trwają w dalszym ciągu narady polityków. Giolitti, do którego udał się wczoraj przedstawiciel Pat'a oświadczył, iż pomimo świat jest on tak zajęty, że nie ma czasu na jakikolwiek rozmowę wcześniej niż za tydzień. Podobno odbywają się częste rozmowy Orlando z Giolittim. Orlando miał również w czasie swych kilkukrotnych rozmów z Salandrá. Rozmowy te mają oszywić na celu zastanowienie się nad sposobami współdziałania w sprawie uspokojenia wzmotyżonych ostatnio walk partyjnych. Wyniki tych rozmów mają być naogół pomyślne.

Wygrane dolarówki.

WARSZAWA. 2.1. (PAT). W dzisiejszym losowaniu pożyczki dolarowej większe wygrane padły na następujące numery:
40 tys. dolarów — 080.898,
8 tys. dol. — 454.314,
3 tys. dol. — 883.112,
1000 dol. — 677.775, 086.278,
127.856, 616.887, 052.666, 503.691,
624.687, 799.546, 298.715, 323.324.

Z BROEL - PLATERÓW MARJA ŻAGIELLOWA

Urodzona w Szatejkach w 1842 r., zmarła w Wilnie dnia 1 stycznia po długich cierpieniach, opatrzona Św. Sakramentami

Msza św. za spokój Jej duszy będzie odprawiona dnia 5-go stycznia o g. 9 i pół w kościele św. Jakóba, a po niej nastąpi pogrzeb na cmentarzu bernardyńskim.

O czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Córka, Synowie, Synowa i Wnuki.

Za Kordonem.

(Od naszego korespondenta z pogranicza).

„Biełgoscino”.

Białoruski państwowy kinematograf — jak donosi „Zwizda” — rozpoczął już swoją działalność. Żaden film nie będzie mógł być wyświetlany bez wizeru cenzuralnej „Biełgoscina”. „Biełgoscino” rozpoczęło już niezależnie od swej roli w kinematograficznej dostarczaniu kinematografom mińskim: „Czerwona Pochodnia” „Czerwona Gwiazda” dostarczanie filmów w pierwszym rzędzie agitacyjnych.

Pozatem „Biełgoscino” w niedługim czasie ma przystąpić do organizacji kinematografów w okręgach robotniczych i większych wsiach. Działalność t. wa „Proletkino” została skoordynowana z kinematografami państwowymi. „Proletkino” wyświetla obecnie film pod tytułem „Z iskry płomienie” ilustrujący walki bolszewików z kontrrewolucją w latach 1919—1920.

Uwięzienie pułkownika Gracza.

„Miot” donosi: „W Mińsku aresztowany został przez G. P. U. (Państwowy Zarząd polityczny) były szef sztabu bandyckiej organizacji białoruskiej „Zielony Dąb” pułkownik Gracza-Ksieniewicz”. Pułkownik Ksieniewicz ostatnio stał na czele partyzanckiego ruchu włościan Białorusinów, których represje sowieckie doprowadziły do częstych czynnych wystąpień. Szczegółów aresztowania „Miot” nie podaje.

Zjazd chłopów-społeczniczek.

Bolszewicy zorganizowali zjazd przedstawicieli organizacji kobiecych. Zjazd ten odbył się w ostatnich dniach grudnia. Uchwalone przez zebranych rezolucje nie różnią się niczym od zwykłych szablonowych z góry nakazanych przez szery kierownicze partji uchwał w sprawie podatków, pracy komunistycznej i t. d.

W zjeździe wziął udział renegat ksiądz Chrzczonowicz, który wygłosił tam kilka prowokacyjnych antyreliгиозnych przemówień.

Występy ks. Chrzczonowicza.

Ksiądz Chrzczonowicz, jak już donosiłem, był proboszczem w kościele św. Barbary w Witebsku i 14 grudnia ubiegłego roku wyrzekł się stanu duchownego, przekupiony przez komunistów, rozpoczął objazd Białorusi wygłaszając odczyty i pogadanki w duchu ateistycznym i operując argumentami zacierającymi temi ze sztaft „Bezbożnik”.

Z powodu jego przybycia do Mińska „Miot” poświęcił kilka artykułów omawiających jego zwrot ku „prawdzie t. j. dążeniu do wyzwolenia ludzkości na drodze walki z kapitałem”, w tymże numerze znajdujemy autobiografię nowego pioniera walki z religią. Przepelniona ona jest nieścisłościami, które tylko dla oka „oświeconych” komunistów

są niewidoczne. W jednym np. ustępie ks. Chrzczonowicz twierdzi że jest kapłanem od lat 17 tu, na innym zaś miejscu pisze ze skruchą „prawowitego komunisty” jak przyjmował uniów przed ogłoszeniem manifestu. Należy pamiętać że manifest wydany był w roku 1904 czyli inaczej 20 lat temu, ksiądz Chrzczonowicz zaś w zasłabieniu religijnym jeszcze nie będąc kapłanem przyjmował uniów.

Podobnych sprzeczności przytoczyć można mnóstwo.

Bolszewicy demonstrują obecnie wszędzie gdzie się tylko zdarzy okazja ks. Chrzczonowicza, organizując kampanie antyreliгиозne. Jest on obecnie ich najlepszym sługą i „politrobotnikiem”.

Skutki wywozu zboża.

Przy komisaryjacie ludowym Handlu Wewnętrznego odbyła się narada, na której po zaznajomieniu się z rzeczywistym stanem sprawozdania na Białorusi postanowiono utworzyć nietykalny rezerwowi fundusz zbożowy w ogólnej ilości 55 tysięcy pudów. Fundusz będzie przechowywany w składnicach: „Gostyrgbiela” i „Chleboprojekt”. Kredyty na zakup funduszu mają być wyasygnowane w najbliższych dniach przez Radę Komisarzy Ludowych.

Walka chłopów z komunistami.

Ruch partyzancki chłopów na Białorusi sowieckiej przybiera coraz poważniejsze rozmiary. Ostatnio w okręgu Mohylewskim pomiędzy specjalnym oddziałem milicji sowieckiej i G. P. U. pod dowództwem komisarsza Krola doszło do dłuższej walki z oddziałem chłopów. W rezultacie walki dowódcą grupy chłopów Szewczenko poległ. Partja Szewczenki w ciągu ostatnich miesięcy dokonała szeregu napadów na urzędy sowieckie i, jak pisze „Zwizda”, wymordowała dziesiątki komunistów.

Sow. bandytów i komunistów osadzonym w więzieniu Białostockim.

Miński okręgowy oddział międzynarodowej organizacji komunistycznej (M. O. P. R.) wyasygnował sumy na zakup podarków dla więźniów-komunistów osadzonych w więzieniu Białostockim. Jednocześnie z upominkami Mopra — jak donosi „Miot” — przesyła list, w którym między innymi czytamy: „My, robotnicy i chłopci wchodzący w skład mińskiej okręgowej organizacji Mopra nie możemy, słysząc wasze jęki, dochodzące do nas, spokojnie odbudowywać swą gospodarkę ludową. Kres waszych mąk już się zbliża. Niech nasza pamięć pokrzepi was na duchu”. List pozatem zawiera stek ordynaryjnych wymysłów na II Międzynarodówkę i P. P. Sów, którzy są nazwani stęgasami i sprzedawczykami.

15340

117391

Białorusini.

XII.

Czas „Litwy Środkowej“.

Za czasów Litwy Środkowej przy Departamencie Oświaty istniał Wydział Białoruski, na czele którego stał B. Taraszkiewicz (obecnie poseł) mając do pomocy referenta J. Stankiewicza. Wydział ten do współpracy z nauczycielstwem i społeczeństwem białoruskim w przebiegu 2 1/2 miesięcy (od połowy listopada 1920 r. do 1 lutego 1921 r.) zajął 186 białoruskich szkół początkowych na terenie Litwy Środkowej.

Ponadto zorganizowano zimą tegoż roku Białoruskie Seminarjum Nauczycielskie w Borunach Osm. pow. Dyrektorem jego został p. Rak Michałowski (obecnie poseł).

Otóż, jak już wspominaliśmy, za czasów pierwszej okupacji niemieckiej w latach 1915—17 na terenach Wileńszczyzny i Grodzieńszczyzny powstała 150 z górą białoruskich szkół początkowych, oraz 2 seminarja nauczycielskie w Wilnie i Swisłoczy (seminarium w Swisłoczy, z powstaniem którego zlikwidowano kursy wileńskie, upada same przez się z odejściem Niemców). W przeciągu lat 1918—20 (łącznie z Litwą Środk.) powstała 200 z górą szkół początkowych i wspomnianie przed chwilą Seminarjum Naucz. w Borunach.

Mamy więc do czynienia z 350 szkołami białoruskimi.

Zaznaczyć jednak należy że jednocześnie taka ilość szkół nigdy nie istniała. Białoruskie szkolnictwo średnie było i jest prywatne i wykażało znaczną odporność. Gimnazja białoruskie powstają stale od roku 1917 począwszy. A więc 1917 rok—gimnazja w Budstawiu i Stucku; 1919—w Wilnie i Mińsku.

W roku 1922 istniało już 5 gimnazjów białoruskich w granicach Polski, mianowicie w Wilnie, Radziszewicach i Gródku wyłącznie białoruskie, w Nowogródku zaś i Nieświeżu mieszane białorusko-rosyjskie. Co do losów poprzednio wymienionych gimnazjów to Mińskie i Stuckie znalazły się poza obrębem Rzeczypospolitej, gimnazjum zaś w Budstawiu zamknięto jeszcze w 1919 r. Pozatem istniały przez pewien czas gimnazja białoruskie w Grodnie i Pińsku. W roku 1923 zamknięto gimnazja białoruskie w Nieświeżu i Gródku, pozostało więc 3 tylko z 5 wyżej wymienionych.

Lecz już z nastaniem roku szkolnego 1924—25 Białorusini powetowali stratę, otwierając w miejscach zamkniętego nieświejskiego, białoruskie gimnazjum w Klecku, zaś w miejsce zamkniętego w Gródku, czynione są starania o otwarcie gimnazjum w Głębokiem.

W chwili więc bieżącej istnieją 4 gimnazja białoruskie (jedno z nich — nowogródzkie — mieszane; 4 niższe klasy — białoruskie, wyższe — rosyjskie).

Wspomnieć należy, że w r. 1920—21 miała miejsce próba stworzenia katedry białoruskiej na Uniwersytecie wileńskim. Katedrę tę objął wtedy prof. Massonius, który wykładał po polsku.

Wracając do wypadków wypadnie tu wspomnieć o wyborach do Sejmu wileńskiego w końcu roku 1921. Mianowicie ugodowa grupa

białoruska p. Aleksiuka mimo specjalnie w tym celu wydawane białoruskie gazety, poniosła na wyborach tych zupełne fiasko.

W początku roku 1921 Wydział Białoruski przy Departamencie Oświaty zredukowano do 1 referenta tylko, którym pozostał p. Taraszkiewicz, zaś z dniem 1 stycznia 1922 r. zlikwidowano referat.

Wybory sejmowe (1922 r.)

Najważniejszym wypadkiem życia białoruskiego w r. 1922 i w ogóle zasadniczym momentem całego ruchu odrodzeniowego jest wstąpienie Białorusinów na drogę parlamentaryzmu, a to dzięki przeprowadzeniu swych przedstawicieli do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, podczas wyborów 5 i 12 listopada. Wbrew spodziewaniam zdołał Białorusini przeoraować aż 14 swych kandydatów (11 posłów i 3 senatorów). Niestety skład senatorów i posłów — w znaczonej mierze — nie można uznać za fortunny. O ile chodzi o senatorów to jedynie p. A. Własow jest starym zasłużonym działaczem białoruskim, pp. zaś A. Nazarewski i W. Bohdanowicz, do ostatniego czasu znani jako „ruskie ludzi“ i przeszłości białoruskiej bodaj że całkiem nie posiadają. Co się tyczy posłów białoruskich da się ich podzielić na kilka kategorii. Do najwybitniejszych należą: Br. Taraszkiewicz, ks. Ad Stankiewicz i Szym. Rak Michałowski; dalej zaś idą Owsiannik, Kochanowicz, Baranow (vel Baran) i Jaremicz; są to również dawni działacze białoruscy.

Lecz co tu robią tacy panowie jak Miodła lub Jakowik, którzy ledwie umacjali palce w sprawie białoruskiej, *nie mówiąc już*, znani do ostatniego czasu jako „ruskie ludzi“, nie posiadający żadnej przeszłości w ruchu białoruskim, panowie Rogula i dwaj niedoświadczeni Kalinowski i Sobolewski — zaisie, niewiadomci (z każdym razem nie był to brak ludzi, chodziło raczej o wybory).

P. Sobolewski (domniemy 12-ty poseł białoruski) odpadł przy ostatecznym podziale mandatów, Kalinowskiego zaś, nie zatwierdzonego przez Komisję Weryfikacyjną Sejmu wobec braku obywatelstwa, — zastąpił p. Wołoszyn. Obrót p. Rogula na prezesa Białor. Klubu Sejmowego, w miejsce dotychczas piastującego tę godność p. Taraszkiewicza, jaki nastąpił ostatnimi czasami, da się wytłumaczyć tylko potrasą z zaznaczenia *zastrzeżenia* opozycji białoruskiej względem rządu, do czego się akurat nadawał p. B. Rogula jako rusofil i radykal. Wprawdzie i p. Taraszkiewicz nie jest zachowawcą, wychowany jednak w kulturze polskiej, uważany jest za pelonofila, więc — narazie — nie odpowiedni. Chciano go zresztą „ukarać“ za przyjęcie udziału w „Towarzystwie Polsko Białoruskim“ w Wilnie, którego był jednym z inicjatorów. Miało ono służyć celom „wzajemnego zbliżenia się i współpracy polskiego i białoruskiego społeczeństwa na niwie nauki, kultury, historii, literatury, sztuki, obywateli i t. d.“, jednakże rozpadło się latem 1924, jeszcze przed zebraniem inauguracyjnym.

Parę posłów białoruskich po pewnym czasie znalazło się poza obrębem Sejmu; Baranow w więzie-

niu, Jakowik zaś zbiegł do Litwy (vide: proces białostocki). Miejsca ich dotychczas nie są obsadzone wobec trwającego sporu białorusko-żydowskiego co do osób następców. Wszyscy ci wyżej wymienieni posłowie i senatorowie białoruscy przeszli z listy Nr. 18 (Blok mniejszości). Większość ich reprezentuje kierunki radykalne. Ugodowcy białoruscy („Zielonoduboy — Białohowcy“, „Aleksiukowcy“, białoruscy aktywiści bezpartyjni“) znów ponieśli klęskę przy wyborach.

Z białoruskiego życia kulturalnego w tym roku warto wspomnieć o prasie białoruskiej. Gazet, co-

prawda, wychodzi w Wilnie zaledwie dwie (nie licząc w to efemeryd wyborczych) od tego niesystematycznie z przerwami, lecz zato młodzież białoruska wydaje (co prawda niezbyt długo) aż 4 pisma! Studenci białoruscy U. S. B. redagują miesięcznik „Nasz szlach“, młodzież szkolna starszych klas gimnazjum biał., również miesięcznik — „Maładoje życie“, zaś dzieci młodszych klas tegoż gimnazjum, oraz przytułku białoruskiego, odbijają osobno na szapirografie swoje własne pisma „Uched“ i „Zorka“.

K. Swrechyński.

SEJM I RZĄD.

Przyjęcie noworeczna na Zamku.

We czwartek rano p. Prezydent Rzeczypospolitej po przyjęciu życzeń od personelu kancelarii cywilnej i adiutantury przybocznej udał się na Zamek. Po wysłuchaniu nabożeństwa p. Prezydent udał się do sali Marmarowej, gdzie siożyli mu kolejno życzenia ks. kardynał Karkowski, marszałek Senatu Trampczyński, w zastępstwie nieobecnego marszałka Sejmu wicemarszałek tw. Moraczewski, rząd na czele z p. premierem Grabskim i prezes Sądu Najwyższego p. Seyda. Następnie p. Prezydent przeszedł do sali Rycerskiej, gdzie oczekiwał zgromadzony w komplecie korpus dyplomatyczny. Przemówienie w imieniu akredytowanych w Warszawie przedstawicieli państw obcych wygłosił nuncjusz papieski ks. Lauri. P. Prezydent odpowiedział na przemówienie nuncjusza, poczem po przywitaniu się z wszystkimi dyplomatami udał się do sali Assamblowej, gdzie oczekiwały już delegacje duchowieństwa rzymsko-katolickiego, prawosławnego, ewangelicko-anglikańskiego, ewangelicko-reformowanego i wyznania mojżeszowego, dalej, delegacje Sejmu i Senatu, Generalicji, Rady Miejskiej, senatów wyższych uczelni, urzędników państwowych oraz przedstawicieli różnych stolecznych instytucji rządowych, samorządowych i prywatnych.

Po przyjęciu życzeń p. Prezydent o godz. 13 m. 45 opuścił Zamek, udając się do Belwedera.

Nuncjusz Apostolski u Prezydenta Rzeczypospolitej.

Dnia 31 grudnia 1924 roku Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w pałacu Belwederskim Jego Eminencje Monsienera Lauri, Nuncjusza Apostolskiego na audjencji prywatnej, podczas której Nuncjusz z polecenia Ojca Świętego, wręczył p. Prezydentowi Rzeczypospolitej wraz z listem odręcznym J. Święteblowości, dwa medale złote, które w roku 1900 Papiież Leon XIII, po zakończeniu roku świętego stosownie do zwyczaju zamurował w tak zw. świętych wrotach Bazyliki Sw. Piotra w Rzymie.

Rok Jubileuszowy, czyli rok Święty przypada jak wiadomo co 25 lat, obecny rok Święty rozpoczął się 24 grudnia 1924 roku, w którym to dniu przy zachowaniu uroczystego ceremoniału Papiież Pius XI otworzył zamurowane wrota na cały czas trwania obecnego roku Świętego.

Wyjęte przy tej okazji zamurowane przez 25 laty medale Ojciec Sw. stosownie do zwyczaju rozdaje na pamiątkę osobom, które chcą specjalnie wyróżnić. Ponieważ medali takich szczerzeżłoty, o wysokiej artystycznej wartości przedstawiających ceremonię otwarcia i zamknięcia wrot świętych było tylko dwaście, przeznaczenie tych dwóch dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej jest dowodem ojsowskiej miłości z jaką Ojciec Święty odnosi się do Polski. W liście odręcznym Ojciec Sw. w szczególności gorących słowach udziela swego błogosławieństwa apostołskiego p. Prezydentowi Rzeczypospolitej, jego rodzinie, oraz całemu narodowi polskiemu.

W czasie audjencji p. Prezydent Rzeczypospolitej wręczył J. E. Nuncjuszowi Apostolskiemu odznakę wielkiej wstęgi Orderu Odrodzenia Polski.

Podpisanie konwencji polsko-niemieckiej.

Dnia 30 grudnia podpisana została w Gdańsku konwencja polsko-niemiecka o ułatwieniach w ruchu granicznym. Konwencja ta zastąpić ma dwie dotychczas obowiązujące umowy, a mianowicie umowę o ułatwieniach w małym ruchu granicznym, podpisaną w Poznaniu 29 kwietnia 1922 r. oraz umowę o górnośląskim pasie granicznym, podpisaną w Warszawie dnia 23 lutego 1924 r. Do czasu wejścia w życie nowej konwencji obserwowane będą przez obie strony postanowienia obu dotychczasowych. Nowa konwencja różni się dość znacznie od dotychczasowych wprowadzając przepisy, które okazały się konieczne na zasadzie poczynionych doświadczeń.

Uchwała komsomoła.

Potępia Trockiego.

Nasz korespondent z pogranicza donosi:

Przedstawiciel francuskiego związku młodzieży komunistycznej w rozmowie z przedstawicielem „Rosty“ oświadczył, że na zjeździe związku po wysłuchaniu referatu o „leninizmie“ i „trockizmie“ zjazd uchwalił potępić „trockizm“ i peprzeć biuro polityczne w sprawie bolszewizacji ruchu komunistycznego we Francji. Dalej zjazd potwierdził wszystkie uchwały Kim'a (komunistycznej międzynarodówki młodzieży) oraz postanowił dążyć do przekształcenia komsomoła francuskiego w istotny leninowski związek młodzieży.

Z tych skromnych wiadomości rocznikarskich wynika następujące pewne szczegóły: (Oto, że koronacja Bolesława poprzedziła w związku ze śmiercią nieprzyjawnego Henryka II, którą na dworze polskim uznano za korzystny moment do wyzyskania swoich planów, że koronacja Bolesława nie o wiele wyprzedziła jego śmierć. Wszystkie inne momenty nie wyłączając dokładniejszej daty koronacji Bolesława, którą bez bliźszego uzasadnienia wielu kładzie na Boże Narodzenie, polegać mogą jedynie na kombinacjach, z tych idu pewnych przesłanek wydobytych. Przedewszystkiem więc dadzą się ustalić pewne ramy chronologiczne. Wiadomym jest, że Henryk II zmarł w lipcu 1024 r. i że śmierć Bolesława (Chrobrego) przypada wedle wywodów Balcera (Genealogja Piastów) na 17 czerwca 1025 r. Na ten zatem okres od lipca 1024 r. do czerwca 1025 r. przypadać musi starania Bolesława o koronę, oraz przeprowadzenie samejże koronacji. Z tem zaś przechośdmy do rozważenia politycznych warunków, wśród jakich dokonana się koronacja.

Wiemy, że przeprowadzona ona została wedle przyjętej powszechnie zasady pomazania i włożenia korony. Pomazania dokonywał przed-

Walka z Radicem.

Rozwiązanie stronnictwa.

BIAŁOGRÓD. 21. (Pat). Dział rząd ogłosił decyzję, obejmującą całość zarządzeń przeciwko nielegalnej działalności stronnictwa chłopsko republikańskiego, kierowanego przez Radicę. Decyzja ta nakazuje: 1) Natychmiastowe rozwiązanie partji Radicę, która przez przystąpienie swe do Międzynarodówki chłopskiej stała się częścią składową międzynarodówki komunistycznej. 2) Uniemożliwienie z dniem dalszym wszelkich wstąpięń partji Radicę na zebraniach, odczytach oraz publikacji książek, 3) Ścisłe zastosowanie środków, przewidzianych w artykule 18 ym ustawy o ochronie państwa. Ustawa ta zakazuje członkom nieodwołonych organizacji pełnienie czynności urzędowych lub służby publicznej, oraz uniemożliwia wykonanie mandatu poselskiego. 4) Natychmiastową konfiskatę archiwów, dzienników, publikacji i korespondencji partji Radicę. 5) Natychmiastowe rozpoczęcie śledzenia głównych przywódców partji.

Areszty.

WIEN. 21. (Pat). „Neue Freie Presse“ donosi z Zagrzebia, że w ciągu dzisiejszego przedpołudnia aresztowano drugiego wice prezesa partji Radicę — Prodawca, oraz i-go sekretarza partji — Krjowicza. Pierwszy wice-prezes partji dr. Maciak nie mógł być aresztowany, gdyż jako członek głównego komitetu wyborczego jest nieetykalny. U wielu członków partji dokonano rewizji.

Z Finlandji.

Służba państwowa kobiet.

W Komisji przygotowującej prawa powstał projekt prawa o służbie państwowej kobiet. Zgodnie z projektem kobiety mogą zajmować na służbie państwowej wszelkie stanowiska i posiadać wszelkie rangi. Wykluczona jest tylko służba sądowa i wojskowa. Prace wymagające siły fizycznej mogą być powierzane kobietom jedynie po określeniu w każdym poszczególnym wypadku że kandydatka im podoba. Projektodawcy nie dają do zupełnego zrównania kobiet, zaznaczając, iż istnieje wiele stanowisk na których mężczyźni są bardziej odpowiedni, tak np. służba dyplomatyczna i konsularna, więzienna, policyjna, rzeczna i t. d.

Zwiększenie godzin pracy.

Zgodnie ze apeojalną klauzulą istniejącą w prawie o ósmio-godzinnym dniu pracy rząd fiński wprowadził na rok 1925 pewne odokolenia od zasadniczego przepisu. W niektórych fabrykach pracujących całą dobę dzień roboczy dla dorosłego robotnika może liczyć 168 godzin na 8 tygodnie. Prócz tego cały szereg prac wyjęty jest z pod prawa o 8 godz. dniu, n. p. prace przy budowie portów, dróg, kolei, mostów, budownictwo wiejskie i t. d.

Koronacja Bolesława Chrobrego.

Od kilku tygodni z coraz to większym zainteresowaniem omawianą jest sprawa dziewięćsetletniej rocznicy koronacji królewskiej w Polsce, dokonanej przez Bolesława Chrobrego, jako doniesień daty w dalszych budowy państwa polskiego, znaczącej moment ostateczny jego konsolidacji wewnętrznej i niezależnienia się na zewnątrz. Może nie od rzeczy będzie przypomnieć warunki wśród jakich ta koronacja nastąpiła i poglądy jakie wówczas co do niej panowały, ażeby zorientować się w doniosłości tego faktu nie tylko w tem świetle, w jakim nasz dzisiaj spoglądamy, ale w sytuacji ówczesnej, w stosunkach Polski XI w.

Sprawa uzyskania korony królewskiej ciągnie się w istocie przez całe panowanie Bolesława Chrobrego, przedewszystkiem zaś od słynnego zjazdu gnieźnieńskiego w r. 1000, na którym jednak wbrew niejednokrotnie powtarzanym poglądom, o istotnej koronacji Bolesława przez Ottona nie mogło być mowy. Symboliczny gest włożenia korony na głowę Bolesława przez Ottona oznaczać mógł bowiem co najwyżej wolę Ottona III co do wy-

niesienia Bolesława do godności królewskiej. Koronacja wszakże nie mogła się odbyć bez sakry, bez pomazania, na które potrzeba było zgody Rzymu. Tej, jak wiadomo, nie otrzymano, a rychła śmierć Ottona III i objęcie rządów przez nieprzychylnego Polsce Henryka II odsuwały cały plan w daleką przyszłość. Jest jednak rzeczą charakterystyczną, że późniejsza tradycja historyczna panująca w Polsce pojmowała ten akt jako koronację i że po Gallu, który pierwszy dał jej wyraz, powtarzali ją dalsi kronikarze. Na tem stanowisku stoi też zupełnie wyraźnie i Długosz, który od uroczystości gnieźnieńskiej, do której nazywał Bolesława królem, zaczyna go systematycznie tytułować królem. W związku z tem źródła te milczą o istotnej koronacji Bolesława u schyłku jego życia. Ze ten pogląd na znaczenie aktu z r. 1000 nie odpowiadał istotnemu stanowi rzeczy i stanowisku samego Bolesława i jego współczesnych, tego dowodzą zarówno nieudane starania polskie w Rzymie, jak i przeprowadzenie znacznego aktu koronacyjnego po upływie ćwierć wieku. Czerpiemy o nim wiadomości wyłącznie ze źródeł obcych, niemieckich.

Źródła te podają zresztą wiadomość ową niezmiernie lakonicznie

notując ją zazwyczaj w związku ze śmiercią Henryka II. Oto najważniejsze z pomiędzy nich: *Rocznik Korbjeński* r. 1026: „Panował wielki głód tak, że bardzo wielu sen pamaro, panowała nado i wielka zaraza. W tymże roku pomazany został na króla Bolesław, Słowianin; niedługo potem jednakoże umarł“. *Rocznik kwadlinburski* r. 1025: „Bolesław książę polski, dowiedziawszy się o śmierci cesarza Henryka i wzbiwszy się w dumę tak dalece przepełnił się truczną pychą, że przez chwałę uszarpnął siebie samą i włożył sobie koronę. Po którym to wszakże śmiałem zachwałstwie wnet nastąpiła pomsta Boża. W krótkim bowiem czasie spadła bowiem na niego smutna śmierć“. *Rocznik magdeburski* ogranicza się do podania pierwszej części powyższej wiadomości o zachwałstwie Bolesława, bez szczegółów dotyczących bliższej jego śmierci. W podobny sposób opisują ten wypadek inne źródła niemieckie, jak *Wippo*, który pod rok 1025 zaznacza iż „Słowianin Bolesław, książę Polaków, przywłaszczył sobie insygnja i tytuł królewski z krzywdą króla (niemieckiego) Konrada (następcy Henryka II). Lecz śmierć rychło jego zachwałstwo unicestwiała“. Tego samego zdania jest i *Annalista Sazo*.

Wiemy, że przeprowadzona ona została wedle przyjętej powszechnie zasady pomazania i włożenia korony. Pomazania dokonywał przed-

TEATR POLSKI. (Lutnia).
D Z I S
Panna Maliczewska
Sztuka G. Zapolskiej.
Początek o godzinie 8 wiecz.

JUTRO o g. 4-ej pp. przedstawienie dla młodzieży po cenach najniższych
„Grube ryby”
komedia M. Bałuckiego.
W poniedziałek 5 stycznia premiera

„P o b u r z y”
sztuka W. de Bondy.

TEATR WIELKI. (W. Pohulanka).
D Z I S
Hrabina Marica
operetka Kalmena z W. KAWECKĄ
Początek o godz. 8 ej wiecz.

JUTRO 2 widowiska:
o g. 3 m. 30 po cenach niższych
„Dama w gronostajach”
operetka Gilberta z W. KAWECKĄ.

O godz. 8 wiecz.
po raz drugi
Widowisko baltowe
pod kierunkiem J. CIMPLIŃSKIEGO.

TELEGRAMY.
Przygotowania Reichswehry.

WIENIEN, 2. I. (PAT.) „Wiener Allgemeine Zeitung” donosi, że francuski generał Poite, członek międzysejuszniczej komisji kontrolnej, ma przedłożyć konferencji ambasadorów dłuższe sprawozdanie w którym ustala następujące fakty: 1) Reichswehra utrzymuje tajne biuro werbunkowe i zajmuje się formowaniem tajnej nieregularnej armii, 2) Reichswehra urządza co 3 miesiące kursy wyszkolenia po 20 tys. ochotników na każdym kursie.

Zwycięstwo wyborcze Mustafy-Kemala.

PARYŻ. 31.XII. Pat. „Matin” donosi z Konstantynopola, iż partja Mrstafa-Kemal Paszy uzyskała całkowite zwycięstwo w wyborach.

Aresztowanie pęta-komunisty.

WIENIEN, 2.I. (Pat.) Wczoraj aresztowano tu pęta komunistycznego do niemieckiego Reichstagu Katza, który przebywa w Wiedniu już od kilku dni pod fałszywym nazwiskiem.

Burze w Anglii.

LONDYN. 2.I. (Pat.) Nad Anglią przeszła nowa gwałtowna burza.

Tamnia wzblera w dalszym ciągu izolując szereg miejscowości. Komunikacja napowietrzna między Londynem a kontynentem jest nadal wstrzymana.

Walki w Marroko.

MADRYT. 2.I. (Pat.) Wojska hiszpańskie w dalszym ciągu tępią powstańców ze szczezu Andżera. Gen. Sipo przedsięwziął niezbędne środki w celu zapewnienia bezpieczeństwa na granicy strefy międzynarodowej.

Termin Paryskiej konferencji ministrów finansów.

PARYŻ. 2.I. (Pat.) Konferencja ministrów finansów państw sprzymierzonych odbędzie się 7 a nie 6 stycznia.

Ze świata.

— Przepowiednie pani Fraya na r. 1925. Znana wróżka paryska p. Fraya stawia następujące horoskopy na rok 1925:

Rok ten będzie rokiem szybkości, zaburzeń, a przy końcu rokiem szczęścia. Będzie kipiący, egzaltowany, naprzemian ciemny i jasny, cały w zawrotnem tempie. Wiele gwałtownych odczw, agitacji... zwłaszcza słownych. Na horyzoncie wstawać będą groźne cienie,

SPÓŁDZIELNIA ROLNA
Kresowego Związku Ziemi
Zawalska Nr 1, telef. 1-47.
ZAKRES DZIAŁALNOŚCI:
Zakup i sprzedaż produk. rolnych.
Sklepy detaliczne:
Uniwersytecka 1, Miekiewicza 20,
Kalwaryjska 1, Portowa 22.

WŁASNE PIEKARNIE
ze sprzedażą detaliczną w sklepach.

Skład paszy
Sprzedaż detaliczna: owsa, strąb, siarna, słomy.

Dostawy rządowe
Pełnienie obowiązków producentami rolnymi a instytucjami państwowymi w dostawie produktów rolnych.

Składy przy bocznicy kolejowej:
Róg ul. Targowej i Sakaplernej
Telefon 4-62.

Własny tabor przewozowy.

lecz ogółowi detyehozas nieznane, nagle pod wpływem jednej grupy politycznej wypłyną na czoło i będą posiadali władzę. Możliwa we Francji dyktatura... lecz bardzo krótką! Pod koniec dołączamy się dni jasnych i wolnych. Zasadniczym zagadnieniem będzie kwestja pieniężna—drożyzna będzie trwała, podatki wzrastają, frank waha się. Jednak handel i przemysł rozwijają się wspaniale. Kto potrafi twardo pracować, ten jedynie przetrwa i utrzyma się na fali głębokiego przewrotu politycznego w Niemczech i Hiszpanji słabem echem odbija się we Francji. Zacieśnia się węzeł przyjaźni franko - amerykańskiej. Nauki uczywią obrzynie postępy, dokonane będą nowe genialne wynalazki. Nadejdzie literatura nowa żywotna i ilustrująca szybki bieg wypadków i bujność przyzwywań uczuć.

WARSZAWSKA GIEŁDA.
2 stycznia b. r.
(w zł. polskich).

Gotówka	5.21—5.11
Dolary	
Czeki:	
Fanty angielskie	24.66—24.67
Londyn	24.61—24.62
Nowy York	5.26—5.11
Paryż	28.34—28.35
Praga	15.75—15.61

Redaktor
Stanisław Mackiewicz

OD WYDAWNICTWA.

Z dniem 1-go stycznia 1925 r. Biuro Reklamowe Stefana Grabowskiego przestało posiadać wyłączną reprezentację ogłoszeń „SŁOWA”.

Uprasza się wszystkie biura i ogłaszających się zgłaszać się bezpośrednio do Administracji „SŁOWA” Miekiewicza 4.

Akwizytorzy ogłoszeń potrzebni.

Najtańsze źródło zakupu!!!

OWSA	MAKI pszennej
OTRĄB	SOLI
SIANA	ŚUKRO
SŁOMY	SŁONINY
KONIŹYNY	SZMALCU
WĘGLA	KASZ

w Spółdzielni Rolnej Kresowego Związku Ziemi.
ZAWALNA 1 TEL. 1-47

JADŁODAJNIA
K. O. K.
Wydaje zdrowe
OBIADY
Cena od 50 gr.
ZAWALNA 1, 1-5 piętro.

Przyjmę
na całodzi utrzymam
1-2 młods. uznan
intelig. rodzin. Opiek
i wychowań chrześ
narod. zapewnione.
Ul. Zarzeznia Nr. 2
m. 3

Oszesedność w pra
myśle i Handlu.
Buchalter-Bilanst
przyjmuje w godzi
popołud. prace stat
lub czasowa (spor
dal bilans, zamies
etworzy księgi, ust
rada) za niewygod
wane wynagrodzeni
meto objęz kierow
nielwo ewent. nadz
za rachunkowosci
Dyskretna handel
zapewniona. Za
zaeflarow. de biaz
oglosz. S. Jutani
Niemiecka 4 pod
„Ratyna”

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE
Usuwają bóle CHOLEKINAZA NEMOJEWSKIEGO
Ataki w zupełności ustają.

OBJAWY: (początkowe). Ból w bokach i dotyka podsercowym (gdzie schodzą się zebra). Pobolewanie w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna, jak woda jasny obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Oddbijanie gazami. Wadecia i burczenia w kiszkaach. Bóle i zawroty głowy. Silne adenerowanie. OBJAWY: (podczas ataków). W dotku i wątrobie silny ból który się rozchodzi ku stronie tylniej—pasie, krzyżu i sięga aż pod łopaki. Wadecia brzucha; rozszadanie żeber i parcie na kieszę stołową. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przostat). Niekiedy wymioty żółcią dreszcze zimne poty, żółtaczka.

Skład główny: Apteekarz H. Nemojewski
Warszawa Nowy Świat 5

Sprzedaj we wszystkich składach aptecznych i aptekach.

Okazja!
Wykwalifow
fatro karakulow
(medal paryski) na
prepleknie wyha
wanej złotem jedw
nej podszewce nie
szona b. korzystnie
nabyta z powo
terminowego wyja
Kalwaryjska 9. m

ODCISKI, BRODAWKI
i zborę zgrubiala na podszewkach
bezwzględnie bez bólu usuwa

„KLAWIOL”
Chemiczno-farmaceutyczn. laboratorjum
„Ap. Kowaleki” w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 5.

AKUSZERKA
Okuszk
Zwierzyniec, ul. Star
14, m. 2. Przejmu
od 9-6.

Cegła Szamotowa
(OGNIOTRWAŁA)
o wytrzym. ogn. do 1800° C (Stoż. Seg. 85/86) prostokątna i fasonowa dostosowana do potrzeb każdej galezi przemysłu

GLINKA OGN. Zaprawa szamotowa
FABR. PORC. i WYR. CERAMICZ. w ĆMIELOWIE
Warszawa, Królewska 18, tel. 1-69.

OBWIESZCZENIE
Prezesa Wileńskiej Izby Skarbowej.

Podają do wiadomości, iż z dniem 1-go stycznia 1925 roku zapasy spirytusu i wyrobów wódeczanych, znajdujące się w fabrykach wódek, hurtowniach, restauracjach, sklepach detalicznych, jak również u osób prywatnych (u ostatnich ponad 5 litrów 100°) wreszcie przesyłki spirytusu i wódek, wysłane przed dniem 1-go stycznia 1925 r. (po nadejściu do miejsca przeznaczenia) podlegają dodatkowemu opodatkowaniu, a mianowicie: spirytusu czysty po 91 groszy od litra spirytusu 100°, półfabrykaty zaś i gotowe wyroby wódeczane bez jakichbyś demieszek oprócz wody — po 36 groszy, reszta zaś wyrobów — po 68 groszy od litra płynu.

Przedsiębiorstwa i wyżej wymienione osoby obowiązane są zgłosić do dnia 8-go stycznia 1925 roku na piśmie w 2-ech egzemplarzach do właściwego Urzędu Akcyzowego, a poza siedzibą tych Urzędów do właściwego Inspektoratu Akcyzowego, cały zapas spirytusu i wyrobów wódeczanych, znajdujących się u nich w dniu 1-go stycznia 1925 roku; odbiorcy zaś przesyłek, podlegających opodatkowaniu, w ciągu 2-ech dni po odbiorze.

Na dowód uiszczenia dodatkowego opodatkowania wyrobów wódeczanych należy nakleić na każdej fasce z wyrobami po jednej banderoli pod etykietą, u dotu na czynie.

Szczegółowych informacji udzielają Urzędy Akcyzowe w Wilnie i Wilejce, a w powiatach — oddzielne Inspektoraty.

Wilno, dnia 2 stycznia 1925 roku
(—) J. Staloni.
PREZES.

Moite: Nie kto ma złoto, ma perły ma szaty,
Ale kto na KSIĄŻCE przestał—bozaty.
Kochanowski (Trawestacja)

Czy zapisałeś się do
Wypożyczalni
„Książnicy Nowości”
Jeśli nie — śpiesz na
Jagiellońską 9.
Czynna bez przerwy od 11 przed poł.
do 6 wiecz.

Nowości beletrystyczne, naukowe, polskie i francuskie, lektura szkolna, dział dla młodzieży.

Wysyłka pocztą na prowinję. Zamiast kaucji w gotówce przyjmuje się ją w książkach.

Zakupuje się każdą żadaną przez czytelnika książkę beletrystyczną

Miłosierdzia czytelników naszych polecamy ośmiolatego staruszka obciążonego chorego, pozostającego na opiece żony, która jest poważnie chora i nie może zarabiał.

Młoda inteligentna osoba z powadkami referencjami, poszukuje posady kasjerki, ekspedjentki, bony lub nauczycielki. Oferty — do Adm. „Słowa” pod W. J.

Zamiast TRANU dla dzieci oraz osób wątych i anemicznych
poleca się
znany od lat wielu
JECOROL A. Bukowskiego.
Magistra
Regestr. M. S. P. Nr. 214.
Laboratorjum chemiczne Apteki, Warszawa
Marzaskowska 54, telefon 13-19.

Sprzedaj w aptekach i skl. aptecz. Wystrzegaj się naśladownictwa
Uwaga! wszystkie wyroby naszego laboratorjum są zaopatrzone w czerwony pedip: „A. Bukowski” i markę ochronną: trojkaż ze statywą

Od Administracji.
Przypominamy Sz. Prenumeratom iż czas odnowić prenumeratę na rok 1925.
Jednocześnie prosimy o jaknajrychlejsze uiszczenie za ległości za rok 1924.

Doktor Kobieta lekarza
Dr. Zeldowicz, Dr. Zofja Zeldowicz
Przyjęcie 9-11-8-9—10 i 12-5 Cher. kobiece
oraz spec. weneryczne, moczopłciowe i skóra
Ul. Miekiewicza Nr. 24 (ob. het. „Bristol”).

Potrzebni agenci ogłoszeniowi
zgłaszać się w
Administracji „Słowa”
Mickiewicza 4 w godz. od 11 do 1 po poł.